

Den här ifrågavarande ämbetslådan, som i maj 1893 inköptes för Nordiska museets samlingar på hammerska auktionerna i Köln, är ett litet synnerligen vackert prof på hvad 1720-talets snickarmästare kunde åstadkomma, och en bland de dyrbaraste museet eger i sin samling för skråväsendets historia. Hon är gjord af ek med valnötsfaner och rikt ornerad med listverk samt inläggningar i hvitt och svart. Å locket läses årtalet 1726 samt initialerna till då varande åldermannens och bisittarens namn. Insidan af locket är prydd med en korintisk kapitäl och del af en refflad pelarsockel, alt fastlimmadt å en af hopplister inramad rektangulär ebenholtsskifva. Sannolikt är det detta ornament, som åsyftas i en utgiftspost i ämbetets räkenskaper, där det heter: »1726, Decemb. 3 Vtgafts till den bewiljade ny Mästarelådan åt Snickaren och Modelleuren Pasch Klaut i afrächning efftr accordet och protocollet jämte Capiteletz inberächnande (som) inunder låcket blef utstuckit — 120,12 Koppmt.» Lådan har nr 77,168 i museets samlingar.

PER GUSTAF VISTRAND.

4.

Mässingslagare och gördelmakare.

*Ur handlingar i Nordiska museets skråarkiv, som röra mässingslagar-
ämbetet i Stockholm.*¹

Extract af Protocollet hållet i Stockholms Stads Ämbets
och Byggning Collegio den 16 Februarii 1731.

S: D: företrädde Mässingslagare Ålderman M:r Niclaes Brüsell med Bjsittaren M:r Magnus Duncker och M:r Johan Norling å egne och Mässingslagarnes i Norkiöping som under detta Ämbetet höra M:r David Werners, M:r Daniel Zerls och M:r Mathias Holmstedts wagnar, beswärandes sig däröfwer at giördellmakare Ålder-

¹ Nr 16,262 h i Nordiska museets samlingar.

man M:r Olof Korp skal åtagit sig at förfärdiga 150 stycken Mässing trum̄or, hwartil Mässingen wid Skultuna Bruk blifwit bestäld och slagen, med hwilcket arbete skal så wida wara hint, at 25 stycken Trummor redan äro färdige, men resten ännu icke fullbordad. Och som Ålderman Korp således antagit et arbete, som honom icke tillkommer, utan endast och allenast Mässingslagarne, som grundeligen förstår at hambra och handtera Mässing, hwartill Giördellmakarne icke hafwa sådanne wärcktyg, ej eller wetta med detta arbete rätteligen at umgå; ty påstår Mässingslagare Ämbetet, at Ålderman M:r Korp måtte förbiudas, med detta sitt omtagne arbete at fortfahra och därjemte the redan förfärdigade trum̄or utan betallning ifrån sig gifwa, samt därhos umgälla hwad Kongl. Majjts. förnyade allgemene Skråordning i detta måhl påbiuder. Härpå förklarade sig Ålderman M:r Olof Korp närwarande, tilståendes at han för Södermanlandz Infanterie Regemente arbetat och förfärdigat allenast 16 stycken Mässingtrummor som hos honom bestälte blifwit, dem han ock ifrån sig lefwererat. Och ehuruwähl M:r Korp will påstå, at detta arbetet tilhör Giördellmakare Ämbetet, efftersom the i Tyskland skohle som oftast på Mässing trummor drifwa wapn eller andre Zirater som Mässingslagarne här i Rijket icke kunna eller tillkommer at giöra: Men så kan M:r Korp icke wijsa at Giördellmakarne i Tyskland jdka Mässing slagare handtwärcket, hwilcket om än skie skulle, så är dock härstädes Giördellmakare och Mässingslagare twänne särskilte Ämbeter, och äfwenwähl en skillnad dem emellan giord hwad the hwarför sig arbeta skola, och fast än däruti icke står infört om Mässingtrummor, hwilcketdera af desse Ämbeter skal dem förfärdiga; så finner dock Collegium skäligit at tillägga Mässingslagare Ämbetet samma arbete såsom dem egenteligen tilhörande, emedan the wetta detta arbete rätteligen at handtera och för detta wijst behörigt prof och ärfarenhet af Mässingtrummors förarbetande til Kongl. Majjts. Lijf Garde til fot, blifwandes altså Giördellmakare Ämbetet härmedelst förbudet, at hädan effter icke befatta sig med ofwanber:de Sort trummors förfärdigande wid bot, som Kongl. Majjts. förnyade allgemene Skråordning af år 1720 art: 10 § 21 påbiuder: Men hwad the Mässingtrummor

angår, som M:r Korp redan färdige giordt och lefwererat, så låter Collegium därwid för denna gången bero. ut Supra

Nomine Collegii

And: Smedberg

Colleg: Not.

ABRAHAM AHLÉN.

5.

Förgyllarne och målärämbetet.

*Ur handlingar i Nordiska museets skråarkiv, som röra målärämbetet i Norrköping.*¹

Högädle, Ädle och Högachtade samt widt Lagfarne
Herrar Borgmästare och Råd!

Hänwisas tillbaka til Loff. Målare Ämbetet at uppta behörigt bewis om den påstådde skillnaden emellan Förgyllarnes och Målare Ämbetets tilhörande arbeten, innan Magistraten kan sig häröfwer vidare utlåta. Norrköpings Rådhus d 23 Julii 1770

ad mandatum

A: Glanström

Uppå förgyllaren Lagberg här hos återföljande Jnlaga får Målare Ämbetet then ähran härmedelst aflemna thes ödmiukaste förklaring.

I stöd af Kongl: Skråordningen har Ämbetet, genom thes Äl-derman, begjärt gunstig handräckning och med then samma hos Lagberg anställdt jagning samt then omrörde Skildten, såsom ett fuskare arbete, borttagit af then grund:

1:o Att målningen blifwit gjord olofligen utaf Mäster Pettersons gesäll, utan thes Mästares wettenskap och utan at Mästaren therföre en enda fyrk undfått, så att följackteligen Målare arbetet äfwen war ett fuserie, då Lagberg i löndom betjent sig utaf then, hwilken

¹ Nr 19,243 d i Nordiska museets samlingar.